

Training Empowerment voor mensen met ASS

Een aanbod op maat

juni 2009

centrum voor autisme

dr. leo kannerhuis

verder met autisme

VISIE EN MISSIE DR LEO KANNERHUIS

Het Dr. Leo Kannerhuis is een gespecialiseerd kinder- en jeugdpsychiatrisch ziekenhuis met een gedifferentieerd, vraaggestuurd zorg-/behandelaanbod voor mensen met een autisme-spectrumstoornis (ASS). Daarnaast is het Dr. Leo Kannerhuis een kenniscentrum voor consultatie, detachering, voorlichting, opleiding en onderzoek met betrekking tot autisme. Als TOPGGz instelling ziet het Dr. Leo Kannerhuis het als zijn taak om op een pro-actieve wijze bij te dragen aan het ontwikkelen en versterken van de autisme-hulpverlening in Nederland.

De missie van het Dr. Leo Kannerhuis is het bieden van optimale, specialis-tische behandeling en zorg aan mensen met een autisme-spectrumstoornis en hun directe omgeving (gezin, onderwijs, wonen, werken en vrije tijd). Getracht wordt de opgedane kennis en ervaring om te zetten in een passend individueel hulpaanbod. De cliënt met zijn hulpvraag is het uitgangspunt voor de verdere ontwikkeling van het zorgaanbod: hij staat centraal in dit proces.

Doel van de behandeling is -uitgaande van de individuele hulpvraag- het ophef-fen van de stagnatie in de ontwikkeling en het op gang brengen van de persoon-lijke groei van de cliënt. Hierbij zijn zelfredzaamheidsvaardigheden, communi-catieve en sociale vaardigheden belangrijke ontwikkelingsgebieden. Daarnaast is het van belang met de cliënt en zijn netwerk (ouders/verzorgers) te zoeken naar aanpassingen in de leefomgeving, zodat de mogelijkheden van de cliënt optimaal tot hun recht kunnen komen.

Uitgangspunt is het respect voor de eigenheid van de cliënt. Door middel van individuele en groepstherapeutische behandeling wordt beoogd te komen tot het verwerven van een zo groot mogelijke maatschappelijke zelfstandigheid en persoonlijke ontplooiing van de cliënt. Dit kan voor ieder individu verschillend zijn. Voor de een betekent dit een zelfstandiger en minder hulpbehoevend leven, voor de ander een betere contactvaardigheid binnen de eigen omgeving.

INHOUD

Een aanbod op maat	4
Opleidings- en Arbeidshulpverlening Autisme in het Dr. Leo Kannerhuis	5
Wat is Empowerment?	6
Voor wie is de Training Empowerment?	7
Traject	8
Wie kan verwijzen?	9
Aanmeldcriteria	9
Hoe aanmelden?	9
Meer informatie nodig?	10

Een aanbod op maat

Het Dr. Leo Kannerhuis kent een aanbod voor kinderen, jongeren en volwassenen met een autisme-spectrum stoornis (Ass) en hun directe omgeving (ouders, gezin, partner, school, wonen, werk en vrije tijd). De kennis en ervaring wordt zo veel mogelijk omgezet in een passend individueel aanbod, waarbij de hulpvraag van de cliënt leidend is. Door middel van onderzoek, marktverkenning en evaluatie van bestaand aanbod worden nieuwe behandelmethoden en modules ontwikkeld. In aansluiting op de bestaande behandelmodule Opleidings- & Arbeidshulpverlening Autisme biedt het Leo Kannerhuis nu een training Empowerment voor mensen met autisme.

Binnen deze training ontwikkelen de deelnemers competenties om zelf meer sturing te kunnen geven aan hun arbeidsleven. Belangrijk hierbij is het opsporen en versterken van de eigen kwaliteiten door de deelnemer, om ze beter te kunnen toepassen in de praktijk. Het leren erkennen van eigen grenzen kan daar ook bij horen. De kunst is om ook daar positief mee om te gaan.

Opleidings- en Arbeidshulpverlening Autisme in het Dr. Leo Kannerhuis

In de visie van het Dr. Leo Kannerhuis staat de levensloopbegeleiding centraal. Dit houdt in dat samen met de cliënt wordt gezocht naar een zo optimaal mogelijk functioneren in de samenleving. Het participeren in arbeid (betaald of onbetaald) of het volgen van een opleiding vormt hier een belangrijk onderdeel van.

Om vorm te kunnen geven aan de kwaliteit van leven is het hebben van een passende daginvulling van groot belang. Het hebben van werk, het volgen van een opleiding en/of het hebben van een zinvolle dagbesteding verhoogt het gevoel van zelfwaardering. Daarnaast brengt een passende daginvulling de noodzakelijke structuur aan in het leven van mensen met Ass.

Echter voor mensen met Ass is de dagelijkse levensinvulling niet iets dat 'vanzelf' gaat. Dit betekent dat zij op hun levenspad vaak in meerdere of mindere mate een vorm van begeleiding of ondersteuning nodig hebben. Bij het vinden van passende arbeid en/of het volgen van een opleiding worden mensen met Ass vaak geconfronteerd met hun beperkingen voortvloeiend uit hun autisme. Men kan in een dergelijke situatie baat hebben bij deskundig advies of op autisme gerichte begeleiding. Het Dr. Leo Kannerhuis heeft hiervoor de poliklinische module Opleidings- & Arbeidshulpverlening Autisme in zijn (behandel-)aanbod opgenomen.

Wat is Empowerment?

Empowerment kan omschreven worden als 'innerlijk leiderschap' of zelfsturing. Het streven om zoveel mogelijk zelfcontrole te hebben zonder onnodige afhankelijkheid van anderen. Voor iemand met een beperking hangt de kans om bijvoorbeeld een baan te verwerven en te behouden, nauw samen met de mate waarin hij in staat is zelf de regie te nemen in het traject naar werk.

De Vrijbaan Empowerment Methode is speciaal ontwikkeld voor mensen met een arbeidshandicap. Het doel van de methode is dat de deelnemers binnen hun mogelijkheden stevig en zelfbewust sturing kunnen geven aan tal van situaties ten aanzien van werk of scholing. Op individueel niveau wordt aan de slag gegaan met gerichte oefeningen die bedoeld zijn om de deelnemer beter in staat te stellen zelf actief te handelen in het eigen opleidings- of arbeidstraject. Het groepsgebeuren is hierbij een middel.

De Training Empowerment richt zich op de volgende componenten

- *Competentie*: je vertrouwt op je eigen vaardigheden en slaagt erin je eigen doelen te bereiken door je eigen inzet.
- *Zelfbeschikking*: je bent in staat om zelf keuzes te maken en hebt het gevoel dat je controle hebt over je eigen situatie.
- *Impact*: je hebt het gevoel dat de keuzes die je maakt invloed hebben op je omgeving.
- *Betekenis*: je ervaart je werk als iets zinvol, dat aansluit bij je eigen opvattingen en waarden. Wat je doet past ook echt bij je.
- *Positieve identiteit*: je hebt een positief zelfbeeld, waarbij je je (arbeids-) handicap op een realistische manier hebt geaccepteerd en er ruimte is voor andere zaken.
- *Groepsoriëntatie*: je beseft dat er altijd wel sprake is van onderlinge afhankelijkheid waarbij samenwerking met anderen nodig is. Je kunt hulp vragen en accepteert die ook.

Deelnemers worden gestimuleerd in de omgang met elkaar nieuwe ervaringen op te doen. De trainers bieden daartoe verschillende werkvormen aan. Tevens verbinden zij de thema's die deelnemers inbrengen met hun ervaringen, waardoor vaardigheden worden uitgebreid.

Het is belangrijk dat iedereen zich binnen de groep veilig en op zijn gemak voelt. De trainers bewaken dit en maken met de deelnemers afspraken over de omgang met elkaar tijdens de training. Daarbij is het van belang dat deelnemers elkaar en elkaars privacy respecteren. Wat in de groep besproken wordt, is alleen bestemd voor de deelnemers.

Voor wie is de Training Empowerment?

Aan de Training Empowerment kunnen mensen deelnemen die:

- een diagnose binnen het autisme spectrum hebben;
- 18 jaar of ouder zijn;
- in beginsel in staat zijn om in een groep te functioneren;
- reeds op de hoogte zijn van basale informatie omtrent Ass, bijvoorbeeld door het volgen van een basiscursus psycho-educatie;
- een daginvulling hebben in de vorm van (on-)betaald werk, stage of scholing;
- gemotiveerd zijn om hun persoonlijke functioneren en hun competenties binnen een arbeids- of opleidingstraject te vergroten.

Traject

Na ontvangst wordt de aanmelding gescreend op de aanmeldcriteria en op volledigheid van de benodigde informatie. Cliënt en verwijzer ontvangen dan een schriftelijke ontvangstbevestiging. Als de cliënt op grond van de criteria in aanmerking komt voor de Training Empowerment, worden afspraken gemaakt voor een intakegesprek. Hierbij kan ook de verwijzer of de huidige hulpverlener worden uitgenodigd. In het intakegesprek worden de wederzijdse verwachtingen, de te bereiken doelen en wie op welke manier betrokken is, besproken.

De cliënt en de verwijzer ontvangen daarna bericht of de Training Empowerment op dat moment een passend aanbod is voor de cliënt. Als de Training Empowerment niet geschikt is, wordt een advies gegeven over alternatieven binnen of buiten het Dr. Leo Kannerhuis. Een positieve indicatie betekent dat de cliënt aan de eerstvolgende te starten training kan deelnemen. Voor aanvang van de training zal een individuele afspraak gepland worden om concrete leerdoelen te bepalen voor de training. Deze worden vastgelegd in een werk- cq behandelplan.

De groepstraining Empowerment vindt wekelijks plaats in de avonduren, met uitzondering van de vakantieweken, De training bestaat uit 15 bijeenkomsten die gemiddeld 2 à 2,5 uur duren. Locatie waar de trainingen worden gegeven is de Polikliniek van het Dr. Leo Kannerhuis in Doorwerth. Een groep bestaat uit minimaal 6 en maximaal 8 deelnemers. Zodra er voldoende aanmeldingen zijn gaat de training van start. De training wordt gegeven door twee arbeidshulpverleners.

Aan het einde van de training vindt ook een individuele evaluatie plaats. Er wordt een afsluitende rapportage opgesteld en er vindt een overdracht plaats naar betrokken instantie(s) die de begeleiding zullen continueren. Ook de verwijzer en de huisarts worden geïnformeerd. Het eindverslag wordt tot slot opgestuurd naar de verwijzer.

Wie kan verwijzen?

De (huis)arts, een psychiater, GZ-psycholoog (verbonden aan een instelling voor geestelijke gezondheidszorg), Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ), een GGZ- of een psychiatrische kliniek kan de cliënt aanmelden bij de aanmeldfunctionaris van het Dr. Leo Kannerhuis. Interne doorverwijzingen vanuit andere afdelingen van het Dr. Leo Kannerhuis kunnen gedaan worden als de Training Empowerment een passend vervolg lijkt. Deze verwijzing dient wel overlegd te worden met de oorspronkelijke verwijzer.

Aanmeldcriteria

- Er is sprake van een stoornis in het autistisch spectrum vastgesteld door een psychiater of GZ-psycholoog.
- Een van de intelligentiefactoren is 85 of hoger; de verbale intelligentie is 70 of hoger.
- Er is sprake van een leer- of trainingsdoel waarbij het perspectief bestaat dat hierin door de Training Empowerment ontwikkeling gestimuleerd kan worden.

Hoe aanmelden?

De verwijzer meldt de cliënt aan bij de aanmeldfunctionaris. Cliënten die reeds gebruik maken van een andere behandelmodule binnen het Dr. Leo Kannerhuis kunnen intern worden doorverwezen.

Een aanmeldformulier voor poliklinische behandeling kan als volgt worden opgevraagd:

- via de website www.leokannerhuis.nl,
- per e-mail naar polibalie@leokannerhuis.nl
- of telefonisch (026) 33 33 037.

Op het aanmeldformulier staat vermeld welke informatie met de aanmelding meegestuurd dient te worden.

Het formulier en de bijlagen worden opgestuurd naar:

Polikliniek Dr. Leo Kannerhuis, Postbus 62, 6865 ZH Doorwerth.

Meer informatie nodig?

Van maandag tot en met vrijdag tussen 11.00 uur en 12.00 uur en op donderdagavond tussen 19.00 en 20.30 uur kan telefonisch contact opgenomen worden met één van de aanmeldfunctionarissen (026-33 33 037).

Een e-mail sturen kan natuurlijk ook: polikliniek@leokannerhuis.nl

Van de verschillende afdelingen/het aanbod zijn aparte brochures beschikbaar:

- Algemene Informatie
 - Kinderafdeling (Kinderkliniek en Kinder-deeltijdbehandeling)
 - Jongerenkliniek
 - Deeltijdbehandeling voor jongeren
 - De Logeervoorziening
 - Training voor volwassenen
 - Weekendtraining voor jongeren
 - Kairo Doetinchem, onderwijs-behandelprogramma
 - Kairo Arnhem, onderwijs-behandelprogramma
 - Polikliniek Doorwerth
 - Therapie in het Dr. Leo Kannerhuis
 - Psychiatrische Gezinsbehandeling
 - Diagnostiek, Advies en Consultatie
 - Opleiding en Arbeid
-
- Zorgverleningsovereenkomst
 - Hoe omgaan met klachten

COLOFON

Samenstelling en redactie

Dr. Leo Kannerhuis
juni 2009

Vormgeving

Han Jansen

Foto hoofdkantoor

Herman van Ommen

Druk

Grafisch Bedrijf Outhuis en Kemperman bv

Houtsnijplaan 1

Postbus 62

6865 ZH Doorwerth

Telefoon (026) 33 33 037

Fax (026) 33 97 487

E-mail info@leokannerhuis.nl

Web www.leokannerhuis.nl